

Az „Arca” arca

Az „Arca” (olvasd: árka) román szó; bárkát jelent magyarul. Az „Arca” nevű, román nyelvű, aradi irodalmi lap Vasile Dan költő régi álma volt – és az a tény, hogy már 1990 februárjában létrejött, a legjobb bizonyíték arra, hogy mennyire várták Aradon a megszületését.

A második világháború után, az aradi egyetemi élet megszűntével, Aradon nem maradt egyetlen irodalmi lap sem. És így volt ez vagy negyven évig... Persze, létezett egy „Lucian Blaga” irodalmi kör, ahová együtt jártak felolvasni befutott írók és örök amatőr széplelkek. 1989-ben e kör tagjai voltak Gheorghe Schwartz és Florin Binescu prózaírók (ez utóbbi a kör mentora is volt), Vasile Dan és Romulus Bucur költők, Dorel Sibiú dramaturg, Gheorghe Mocu költő és irodalomkritikus. Az „Arca” szerkesztősége belőlük alakult. A lap grafikai részét az első számtól kezdve olyan neves képzőművészek formálták, mint Colta Onisim, Iosif Stroia és Viorel Simulov. Miután négy évig, havonta egyszer, újság formátumban (A/3) jelent meg, 1994-ben, Romulus Bucur ötlete nyomán, a lap könyv alakúvá lett, színes keménypapír borítólappal és illusztrációkkal.

Az „Arca” lényegében Arad város és megye fő lehetősége arra, hogy írásban kifejezze kulturális lényét. A tizennégy éves, kilencedik osztályos bakfis költő első próbálkozásai helyet kapnak itt a nyolcvan éves lelkes bölcs elmékedései és a volt politikai fogoly megemlékezései mellett. De publikálnak itt írók és költők az ország minden részéből is. A lap nem részesíti előnyben a helyi intelligenciát más értelmiségekkel szemben. Olvasóköre lassan, de biztosan bővül. Ma egyezres példányszámban jelenik meg, háromhavonként – s lett az ország egyik jelentős, forradalom utáni irodalmi publikációja.

Az alábbiakban a folyóirat két neves költőjének verseit mutatjuk be.

Vasile Dan

Az út

Tarkovszkiinak

Zörgess és bebocsáttatol.
A szívem megles a sötétben
naponta titokban megmér
de te meg se látod
te közömbösen mész el mellette
minden este
ugyanabban az irányban.

Felkiált, újra meg újra,
ahogyan csak a szív tud:
még sohasem láttalak visszafordulni.

A vers

A vers nem a hetedik nap, mint ahogy mondták
A vers – munkanap.
A vers nem munkanap, mint ahogy mondták
A vers a folytonos megpróbáltatás pillanata
amelyet csak csodával határos módon lehet
túlélni
A vers soha sem volt semmire való
mert tisztán született:
van és nincs
az őt néző szem mindig csukott
néma a száj, amely szóvá formálja
ügyetlen a kéz, amely megérinti
A vers lassan végigfolyik az arcon forrón
forrón a szájtól a szemig.

Vasile Dan 1948-ban született a Maros megyei Chetani faluban. A nagyváradi három éves pedagógiai intézet filológiai fakultásának román irodalmi tagozatát 1972-ben végezte el. 1981 és 1982 között a marosvásárhelyi „Vatra” című irodalmi lap szerkesztője volt 1980 és 1985 között elvégezte a bukaresti újságíró-egyetemet. A Romániai Írók Szövetsége aradi kirendeltségének a titkára. 1990 óta az „Arca” főszerkesztője, 1994 óta a helyi „Intersat” nevű magán kábeltévé állomás szerkesztője is. Versei megjelentek magyar és német fordításban.